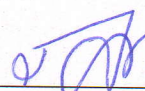

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

« 20 » _____ 20__ року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

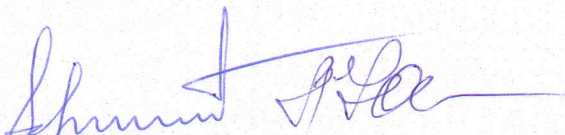
«ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ»

Підготування магістрів
у галузі знань 19 – архітектура та будівництво
спеціальності 193 – геодезія та землеустрій

Київ-2020

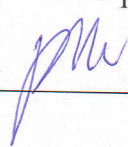
Програма навчальної дисципліни «Територіальне планування землекористування» для здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальності 193 – геодезія та землеустрій / освітньо-професійною програмою «Землеустрій та адміністрування землекористуванням».

Розробник:

Третяк А.М., Мілехін П.О., Ющенко Л.П.

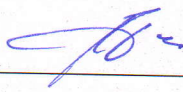
Програму рекомендовано на засіданні кафедри екологічного моніторингу, геоінформаційних та аерокосмічних технологій

Протокол № 9 від 20.07. 2020 року

Завідувач кафедри Шевченко Р.Ю.

Погоджено

Директор ННІ екологічної безпеки та управління

« 20 » 07 20__ р. Улицький О.А.

Робочу програму схвалено Вченою радою Академії

Протокол від 27.10.2020 року № 4-20

ВСТУП

Програму вивчення навчальної дисципліни «Територіальне планування землекористування» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 193 – геодезія та землеустрій у галузі знань 19 – архітектура та будівництво.

Предметом навчальної дисципліни є підготовка фахівців до розуміння і практичного використання набутих знань з проблем територіального планування землекористування в практичній діяльності та науковій роботі.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Наукові основи територіального планування землекористування.

Змістовий модуль 2. Основи територіального планування землекористування. Змістовий модуль 3. Прогнозування територіального планування землекористування.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Територіальне планування землекористування» є вивчення закономірностей організації використання землі, як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів росту продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів, професійній і екологічній підготовці фахівців.

Основні завдання вивчення дисципліни «Територіальне планування землекористування» такі: – вивчення теоретичних засад територіального планування землекористування; – організація територіального планування на сучасному етапі розвитку земельних відносин; – формування регіональної політики у сфері використання та охорони земель; – формування розвитку територій сільськогосподарських та забудованих земель; – комплексна оцінка землекористування територій; – організація екологічнобезпечного (сталого) землекористування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

– сучасні наукові аспекти територіального планування землекористування, для подальшого впровадження їх на практиці; – тенденції розвитку земельних відносин і землеустрою в різних регіонах України і зарубіжних країнах. вміти: 4 – провести аналіз і дати оцінку соціально - економічної сутності земельних відносин і системи землеустрою; – удосконалити раніше отримані знання, застосовувати нові методики у цій галузі.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 120 годин 4,0 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВІ АСПЕКТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.

Тема 1. Зміст, поняття та сутність територіального планування землекористування. Сутність і зміст терміна “територія”, «територіальне землекористування». Еволюція теорії планування землекористування, як зміна парадигм суспільного розвитку. Поняття та сутність територіального планування землекористування. Поняття та сутність «Геопланування землекористування». Цілі та завдання територіального планування землекористування. Принципи територіального планування землекористування. Стратегічне територіальне планування землекористування. Взаємозв'язок та відмінності планувальної землепорядної, містобудівної та природоохоронної документації. Етапи процесу територіального планування землекористування.

Тема 2. Організація територіального планування землекористування на сучасному етапі розвитку земельних відносин. Система територіального планування землекористування.

Суб'єкти і об'єкти територіального планування землекористування. Нормативно-правове забезпечення територіального планування землекористування. Регламентація і нормування територіального планування землекористування. Землевпорядна документація щодо питань територіального планування землекористування. Необхідність територіального планування землекористування. Першочергові заходи щодо територіального планування землекористування.. Місцеві програми планування розвитку землекористування. Зонування земель за їх категоріями і типами землекористування як базова основа територіального планування на місцевому рівні. Плани земельно-господарського устрою як базова основа територіального планування в населених пунктах. Комплексні та галузеві схеми розвитку. Тема 3. Формування регіональної та місцевої політики у сфері використання та охорони земель. Державна регіональна політика. Структура території для потреб геопланування землекористування. Органи, що здійснюють територіальну (регіональну) земельну політику. Повноваження органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади та територіальних органів земельних ресурсів. Механізм реалізації земельної політики щодо планування землекористування на регіональному і місцевому рівні. Особливості формування земельної політики в регіонах. Ресурсний потенціал регіонів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.

Тема 1. Форми територіального планування землекористування територій адміністративно – територіальних утворень України. Розробка та затвердження програм використання земель (державних, регіональних). Планування розвитку землекористування територій. Природносілськогосподарське районування земель. Класифікації територіальних зон для територіального планування землекористування. Види землевпорядної та містобудівної документації.

Тема 2. Процес землевпорядного територіального планування землекористування. Структура, зміст та процес землевпорядного територіального планування землекористування. Планування і організація раціонального використання земель у системі землеустрою. Види землевпорядної документації (загальнодержавний, регіональний та місцевий рівень). Проблемні питання щодо територіального планування землекористування.

Тема 3. Еколого-ландшафтна та Містобудівна проектна документація. Нормативно – правові документи щодо планування території. Генеральна схема планування території України. Регіональні схеми формування екомережі. Схеми планування територій областей, районів, їх частин. Місцеві схеми та проекти формування екомережі. Генеральні плани населених пунктів. Детальні плани територій. Земельно-ресурсний потенціал земель житлової та громадської забудови і методи їх регулювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.

Тема 1. Еколого-ландшафтний підхід планування розвитку землекористування. Вивчення та оцінка ресурсного потенціалу місця (місцеположення) території. Вивчення та оцінка потенціалу земельних та інших природних ресурсів та соціально – економічних ресурсів території. Вивчення та оцінка потенціалу ємності території для головних видів економічної діяльності. Вивчення та оцінка потенціалу ємності території залежно від рівня її господарського освоєння та інтенсивності землекористування. Екологоландшафтне районування та зонування території, проектування інвестиційнопривабливих та еколого-безпечних типів та підтипів землекористування.

Тема 2. Містобудівний підхід планування розвитку землекористування. Прогнозування розвитку територій. забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій. обґрунтування розподілу земель за цільовим призначення для містобудівних потреб. взаємоузгодження державних, громадських та приватних інтересів під час планування і забудови територій. визначення і раціональне взаємне б розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів. встановлення режиму забудови територій, на яких передбачено провадження містобудівної діяльності. Розроблення пропозиції щодо режиму

землекористування при реконструкції існуючої забудови та територій. збереження, створення та відновлення рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих територій та об'єктів, ландшафтів, лісів, парків, скверів, окремих зелених насаджень в межах населених пунктів.

Тема 3. Землевпорядний підхід планування розвитку землекористування. Правовий режим встановлення та зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Методологічні основи формування меж адміністративно-територіальних утворень. Стан і проблеми землеустрою при формуванні меж адміністративно-територіальних утворень. Формування територіальних обмежень у використанні земель. Формування структури оптимального землекористування в межах населених пунктів. Формування структури оптимального землекористування за межами населених пунктів. Розроблення документації із землеустрою щодо внесення територіальних обмежень у використанні земель до державного земельного кадастру.

Тема 4. Геопланування як комплексний підхід планування розвитку землекористування. Планувальна організація суспільно-просторових комплексів, методи її розроблення та оптимізації. Рациональна територіальна організація суспільства шляхом розроблення й впровадження планів територіального розвитку землекористування. Розроблення землевпорядних регламентів створення та підтримання повноцінного життєвого середовища для забезпечення збалансованого регіонального розвитку землекористування і підвищення якості життя населення.

3. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про землеустрій»: Прийнятий 22 травня 2003 року № 858 – IV \ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2003. - № 36.
2. Земельний кодекс України: Прийнятий 25 жовтня 2001 року № 2768 –III \ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2002. - № 3-4.
3. Конституція України: Прийнята 28 червня 1996 року № 254 к \ 96 – ВР\ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 1996. - № 30.
4. Закон України «Про охорону земель» Прийнятий 19 червня 2003 року № 962 - IV \ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2003. - № 39.
5. Закон України «Про планування і забудову території»: Прийнятий 20 квітня 2000 року № 1699 –III \ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2003. - №31. – Ст.250.
6. Закон України «Про основи містобудування» Прийнятий 16 листопада 1992 р\ Відом. Верхов. Ради України (ВВР). –1992. - №2780-XI.
7. Андрієшин І. М., Сохнич А.Я. Методологічні основи оптимізації охорони природи і землекористування. – Л.: Укртехнології, 1998. – с.27.
8. Добряк Д.С., Бабміндра Д.І. Сучасний землеустрій – основоположний механізм управління в галузі використання і охорони земельних ресурсів. - \Наук.вісн. НАУ. – 2003 - № 67 с. 235 – 245.
9. Добряк Д.С. Сучасні проблеми землеустрою \ Матеріали між нар.конф.«Землевпорядна наука, виробництво і освіта ХХІ століття» - К.: Ін-т землеустрою УААН, 2001 – с.58 – 65.
10. Дорогунцов С.І., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С. «Оцінка земельноресурсного потенціалу України і проблеми забезпечення його ефективного використання»: Наук.доп. – К.: НАН України, РВПС України, 1999. – 72 с.
11. Казьмір П.Г., Дроздяк М.В. «Просторова організація агроландшафтів»: Навч.посібник – Л.: ЛДАУ, 2007. – 186 с.
12. Кірсанов В.М. Сільськогосподарське районне планування. – К.: Урожай, 1974. – 271с.
13. Кривов В.М. Шлях до сталого землекористування складний, але його необхідно пройти. \ Землевпоряд.вісн. – 2007 - № 2. – с. 37-39.
14. Курило В.І., Кривов В.М., Ермоленко В.М. Законодавство України про державний контроль за використанням та охорони земель. \ 3б. норм.- прав. Актів \ - К.: Магістр ХХІ. 2007. – 438с.
14. Третяк А.М. Землевпорядне проектування. Теоретичні основи і територіальний землеустрій. Навч. Посібник. –К.: Вища освіта, 2006. 528с.
15. Кривов В.М. Екологічно безпечне землекористування Лісостепу України. Проблеми охорони

грунтів. – К.: Урожай, 2006. – 304 с.

Додаткова

1. Андріїшин І.М. Методологічні основи оптимізації охорони природи і землекористування / І.М. Андріїшин, А.Я. Сохнич.-Л. : Укртехнології, 1998.-с. 27.
2. Гулько Л.А. Організація екологічно безпечного землекористування // Агросвіт – 2014. - № 4. – С. 9-13.
3. Добряк Д.С., Бабміндра Д.І. Сучасний землеустрій – основоположний механізм управління в галузі використання і охорони земельних ресурсів / Д.С. Добряк, Д.І. Бабміндра // Наук.вісн. НАУ. – 2003. № 67. – С. 235 – 245.
4. Добряк Д.С. Сучасні проблеми землеустрою // Матеріали між нар.конф. «Землевпорядна наука, виробництво і освіта ХХІ століття» К.: Інст землеустрою УААН, 2001 – с.58-65.
5. Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. Теоретичні засади зонування земель в Україні / Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. – К.: МВЦ «Медінформ», 2011. – 183 с.
6. Кривов В.М. Екологічно безпечне землекористування Лісостепу України. Проблеми охорони ґрунтів / В.М. Кривов. – К.: Урожай, 2006. – 304 с.
7. Курило В.І. Законодавство України про державний контроль за використанням та охороною земель.Зб. норм. - прав. Актів / В.І. Курило, В.М. Кривов, В.М. Ермоленко. - К.: Магістр ХХІ. 2007. – 438 с.
8. Мартин А. Г. Встановлення меж адміністративно-територіальних утворень: проблеми та напрями їх вирішення / А. Г. Мартин// Землевпорядний вісник. – 2012. – № 4. – С. 17–24.
9. Мартин А.Г. Науково-методичні засади організації територій оздоровчого призначення // Землеустрій і кадастр. – 2014. - № 1.-С.52-62.
10. Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. Природно-сільськогосподарське районування України / Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. // – К.: ТОВ «Аграр Медіа Груп» – 2013. – 340 с.
11. Третьяк А.М. Землевпорядне проектування. Теоретичні основи і територіальний землеустрій. Навч. Посібник / А.М.Третьяк. – К.: Вища освіта, 2006. - 528с.
12. Третьяк А.М. Землевпорядне проектування: упорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь та землекористувань та їх угідь / А.М. Третьяк, І.Г. Колганова. – К. : ТОВ «ЦЗРУ», 2007. – 210 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Бально-рейтингова система оцінювання якості навчально-пізнавальної діяльності студентів розроблена у відповідності із загально методичними рекомендаціями щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін «Положення про рейтингову систему оцінювання успішності студентів». Сутність РСО з дисципліни, права та обов'язки студентів, тобто всі правила застосування РСО, доводять до студентів на першому занятті з дисципліни.

Рейтинг студента складається з балів, що отримані за відповіді на практичних заняттях, експрес-контролі на практичних заняттях, балів по МКР та реферату.

Розрахунок шкали R рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$R_c = 100$ балів

Студенти, які набрали протягом семестру рейтинг з кредитного модулю менше 60 балів, зобов'язані виконувати залікову контрольну роботу.

Студенти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів ($RD \geq 60$), мають можливості:

- отримати залікову оцінку (залік) так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу;
- виконувати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки;
- у разі отримання оцінки, більшої ніж «автоматом» з рейтингу, студент отримає оцінку за результатами залікової контрольної роботи.

Для отримання студентом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінку переводять згідно із таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
A 90–100	відмінно	Зараховано
B 85–89	добре	
C 75–84		
D 70–74	задовільно	
E 60–69		
F 35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F1–34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики успішності навчання

Діагностика та оцінювання оволодіння студентами тем навчальної дисципліни відбувається під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи згідно з навчальним планом.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння студентами під час самостійної роботи, виносять на поточний та підсумковий контроль поряд із навчальним матеріалом, який опрацьовують під час аудиторних навчальних занять.

Викладач призначає щотижневі індивідуальні консультації для того, щоб студенти могли з'ясувати свої питання стосовно даної дисципліни. Лектор також здійснює консультації через мережу Інтернет. Студенти мають електронну адресу лектора і можуть таким чином отримати консультацію.